Code : 108111 **M.A. Distance - I (F / R) Exam.- May - 2017**

Date : 09 - 05 - 2017 **19th Century Maharashtra (History)** **Marks - 100**

Note : Attempt any Five Questions.

Q. 1 Give an account of the economic conditions in Maharashtra on the eve of British rule. 20

Q. 2 Examine the Revenue System introduced by the British in Maharashtra. 20

Q. 3 Discuss fully the anti-caste movement led by Jyotiba Phule and the significance of Satya Shodhak Samaj. 20

Q. 4 Evaluate the role of press in the development of Nationalism in Maharashtra. 20

Q. 5 Examine the contribution of Shahu Maharaj to the emancipation of the depressed classes. 20

Q. 6 Critically examine the role of Vasudev Balwant Phadke in the political awakening of Maharashtra. 20

Q. 7 Comment on : 20

1) Painting

2) Poona Sarvajanik Sabha

નોંધ : કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના ઉત્તર લખવા.

પ્ર. ૧ બ્રિટીશોના વિજયોના આગમન સમયે મહારાષ્ટ્રની આર્થિક પરિસ્થિતીની માહિતી આપો. ૨૦

પ્ર. ૨ મહારાષ્ટ્ર માં બ્રિટીશો એ શરૂ કરેલી મહેસૂલ પદ્ધતિનું પરીક્ષણ કરો. ૨૦

પ્ર. ૩ જ્યોતિબા ફૂલેની ચલાવેલી જાતિ વિરોધી ચળવળની સવિસ્તરાથી ચર્ચા કરો. સત્યશોધક સમાજનું મહત્વ જણાવો. ૨૦

પ્ર. ૪ મહારાષ્ટ્રના રાષ્ટ્રવાદના વિકાસમાં વૃત્તપત્રો (વર્તમાન પત્રો) ની ભૂમિકાનું મૂલ્યમાપન કરો. ૨૦

પ્ર. ૫ અસ્પૃશ્યવર્ગના ઉદય માટે શાહૂ મહારાજે કરેલા યોગદાનનું પરીક્ષણ કરો. ૨૦

પ્ર. ૬ મહારાષ્ટ્રની રાજકીય જાગૃતીમાં વાસુદેવ બળવંત ફડકેની ભૂમિકાનું ટીકાત્મક રીતે પરીક્ષણ કરો. ૨૦

પ્ર. ૭ સ્પષ્ટ કરો. ૨૦

૧) ચિત્રકળા

૨) પૂના સાર્વજનિક સભા

Code : 108111 **M.A. Distance - I (F / R) Exam.- May - 2017**

Date : 09 - 05 - 2017 **19th Century Maharashtra (History)** **Marks - 100**

सूचना : किन्ही पाँच प्रश्नों के उत्तर लिखिए ।

प्र. १ ब्रिटीश प्रशासन के विजय के समय महाराष्ट्र की आर्थिक परिस्थिती का उल्लेख कीजिए । २०

प्र. २ महाराष्ट्र में ब्रिटीश प्रशासन द्वारा शुरु की गयी राजस्व पद्धती का परीक्षण करो । २०

प्र. ३ ज्योतिबा फुले के जाति–विरोधी आन्दोलन की सविस्तर चर्चा कीजिए । सत्यशोधक समाज का महत्व बताइए । २०

प्र. ४ महाराष्ट्र में राष्ट्रवाद के विकास में प्रेसों की भूमिका का मूल्यांकन कीजिए । २०

प्र. ५ दलित वर्ग के उद्धार के लिए शाहू महाराज के योगदान का परीक्षण करो. २०

प्र. ६ महाराष्ट्र में राजनितीक जागरुकता में वासुदेव बलवंत फडके की भूमिका का परीक्षण कीजिए । २०

प्र. ७ टिप्पणी लिखिए । २०

१) चित्रकला

२) पूना सार्वजनिक सभा

Code : 108111 **M.A. Distance - I (F / R) Exam.- May - 2017**

Date : 09 - 05 - 2017 **19th Century Maharashtra (History)** **Marks - 100**

सूचना : कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा.

प्र. १ ब्रिटीश विजयाच्या उंबरठ्यावरील महाराष्ट्राच्या आर्थिक परिस्थितीची माहिती लिहा. २०

प्र. २ महाराष्ट्रामध्ये ब्रिटीशांनी सुरु केलेल्या महसूल पद्धतीचे परीक्षण करा. २०

प्र. ३ ज्योतिबा फुले यांनी चालविलेल्या जाती विरोधी चळवळीची सविस्तर चर्चा करुन सत्यशोधक समाजाचे महत्व सांगा. २०

प्र. ४ महाराष्ट्रातील राष्ट्रवादाच्या विकासामध्ये वृत्तपत्राच्या भूमिकेचे मूल्यमापन करा. २०

प्र. ५ अस्पृश्यवर्गाच्या उद्धारामध्ये शाहू महाराजाच्या योगदानाचे परीक्षण करा. २०

प्र. ६ महाराष्ट्राच्या राजकीय जागृतीमध्ये वासुदेव बळवंत फडके यांच्या भूमिकेचे चिकित्सक परीक्षण करा. २०

प्र. ७ भाष्य करा. २०

१) चित्रकला

२) पूना सार्वजनिक सभा
